

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Sinodul arhidiecezan.

Sibiu, 20 Maiu n.

Sâmbătă, la orele unsprezece și jumătate, sesiunea sinodală a anului acestuia a fost încheiată. Înaltpreasfinția Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, constatând, că agendele cari cad în competența sinodului arhidiecezan sunt toate rezolvate, face încheierea sesiunii cu o frumoasă vorbire, în care mulțamește întâiu lui Dumnezeu, pentru că a luminat pe cei din sinod și le-a arătat calea bună întru împlinirea chemării lor, mulțamește apoi deputaților sinodali pentru dragostea, bunăvoința și înțelepciunea cu care au conlucrat la întărirea bisericii și a așezămintelor ei, precum și pentru indulgența și bunăvoința arătată față de bătrânele Excelenței Sale, și în urmă imploară binecuvântarea cerească asupra lucrărilor sinodului și dă binecuvântare arhierescă domnilor deputați.

Ia acum cuvântul deputatul sinodal Mihail Cirlea, notar public regesc în Abrud, și adresează Înaltpreasfinției Sale următoarea cuvântare:

„Excelența Voastră, Înaltpreasfințite Domnule Arhiepiscop și Metropolit!

Am parcurs cu cuvenită atenție activitatea sinodului nostru arhidiecezan.

Fie-mi permis, ca acum, după frumoasa vorbire de încheiere, rostită de Excelența Voastră, să sulevez unele momente îmbucurătoare ale acestei sesiuni sinodale.

Activitate intensivă și cu zel îndoit! Aceasta e caracteristica sesiunii sinodale prezente. Un semn vădit e acesta, că toți membrii sinodali conștii sunt de situațiunea bisericii noastre, care e grea și devine din zi în zi tot mai grea, dară totodată, că conștii sunt și de datorințele ce le au întru apărarea ei.

Un alt moment, tot atât de im-

bucurător, e recunoașterea, de repetite-ori pronunțată, cumcă prin un procedeu intuitiv se propagă în măsură mai mare și cu rezultat mai sigur religiozitatea și moralitatea între credincioșii bisericii noastre. *Fapta morală e mai cuceritoare decât doctrina abstractă și teoretică.* Așa dară mai multă faptă decât vorbă, — pentru că numai pe calea aceasta ajungem a da formei esența sa, și adecă numai astfel dăm trupului suflet viețuitor.

Momentul cel mai impunător al activității noastre sinodale a fost curentul sănătos trezit și nutrit de mai multe spirite luminate, că trebuie să abandonăm în lucrările noastre acea organizație nefastă, care e proprie numai corporațiilor celor mai primitive, anume, acea organizație, care face pendentă orice activitate dela influențele auctoritative, și cu toată căldura sufletului și a inimei noastre să ne însușim acea organizație, care e mai salutară și superioară, anume, acea organizație, în care *conștiința noastră a tuturor de drepturile și datorințele noastre influențează și produce activitățile noastre, și tot această conștiință comună exerciază în mod reciproc controlul recerut asupra activităților noastre bune sau rele.*

Numai pe lângă o atare organizație vom putea deveni un zid puternic și neînvins al bisericii și neamului nostru, și cu sigur succes vom putea da pept tuturor atacurilor dușmănoase.

Excelența Voastră! Cu multă înțelepciune și cu rar tact ați condus ședințele noastre sinodale în activitățile sale pline de atari momente frumoase. În numele sinodului nostru vă aduc pentru aceasta o profundă mulțamită, pe lângă exprimarea acelei dorințe ferbinte, ca spre binele bisericii și al neamului nostru, mulți ani să mai trăiți“.

Cuvintele înțelepte ale oratorului au făcut adăncă impresiune asupra deputaților sinodali, și între

generale și entuziaste strigări de „Să trăiască” părăsește Înaltpreasfinția Sa, Domnul Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu sala de ședințe.

Lăsăm acum să urmeze raportul nostru special despre decurgerea ședințelor din urmă.

Ședința a cincia.

Ținută Vineri, 17 Maiu n. S'a deschis la orele 9 dimineața. Președinte I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, notar de ședință Dr. Nicolae Bălan.

Autenticarea procesului verbal despre ședința premergătoare se va face în ședința proximă, din motivul, că încă nu e gata.

Se citește o telegramă despre concludul luat din partea sinodului eparhial din Caransebeș cu privire la noua lege școlară și se decide să fie trecută la acte.

Urmează două interpelări, anunțate din partea deputaților Dr. Nicolae Vecerde și Dr. Nicolae Comșa.

Primul interpelează în chestia purtării compromițătoare pentru biserică a preotului din Bacifăluș, și întreabă, dacă s'a executat din partea conzistoriului concludul votat în privința aceasta în anul trecut?

I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu răspunde, că conzistoriul a dispus să se dea preotului respectiv un capelan, care să fie încredințat cu conducerea parohiei.

Interpelantul se declară mulțamit cu răspunsul, dorește însă, ca îndreptarea stării de lucruri în comuna numită să se facă cu cea mai posibilă urgență.

Deputatul Dr. Nicolae Comșa interpelează în chestia atitudinii politice din vremea din urmă a ziarului „Telegraful Român” și după răspunsul dat din partea I. P. S. Sale Domnului Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu nu l mulțamește, și nici lămuririle date din partea Preacuvioșiei Sale Dr. Ilarion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc, face propunere, ca concludul sinodal dela 1896, prin care ziarul „Telegraful Român” se impune preoților, să se casseze, iar ziarul „Telegraful Român” să fie prefăcut în foaie bisericească.

Propunerea trece la comisiunea bisericească.

Deputatul Dr. Petru Șpan face propunere, ca conzistoriul să fie îndrumat să compună un tarif despre taxele cari compet preoților pentru diferitele funcțiuni preoțești și să l prezinte sinodului spre aprobare.

Tot Dr. Petru Șpan propune, ca arhiva arhidiecezană să fie supusă unei studieri amănunțite, prin bărbai pricepuți, cu privire la materialul adunat dela conferențele învățătoarești, pentru a putea fi dat publicității.

Ambele propuneri trec la comisiuni.

Se intră acum în ordinea de zi. Comisiunea organizatoare raportează prin raportorul I. A. de Preda în chestia fundațiunii decedatului Dr. A. Mihailu, și propune aprobarea literilor fundamentale și punerea fundațiunii în aplicare cu începerea lunii Septemvrie 1907.

Sinodul primește propunerea, și la propunerea deputatului Dim. Comșa veneratează memoria decedatului prin sculare, rostind creștinescul „Dumnezeu să-l ierte“.

Tot comisiunea organizatoare, prin raportorul Dr. Nicolae Vecerde raportează în chestia pragmaticei de serviciu, constatând, că o nouă îndrumare din partea sinodului e de prisos, după compunerea pragmaticei a fost ordonată în anul 1896. Să se îndrume deci conzistoriul să satisfacă concludului din acest an, acum numit. Se primește.

Comisiunea organizatoare, prin raportorul Dr. E. R. Roșca propune, ca înființarea protopresbiteratului Geoagiu, decretată din partea congresului, să se ia spre știre, iar postul de protopresbiter să se îndeplinească. Deputatul Dr. Margita cere pentru îndeplinirea postului de protopresbiter termin fix de trei luni. Se primește propunerea comisiunii.

Același raportor propune, că în consonanță cu propunerea conzistoriului, să nu se dea sinodului protopresbiterat din Hunedoara, respective protopresbiterului, ajutorul cerut. Se primește.

Același raportor propune, ca protopresbiteratului Lupșa să se voteze ajuto-

FOIȘOARĂ.

Cronică dramatică.

I. Goethe: *Dragoste cu toane*, pastorală într'un act, în versuri, tradusă de St. O. Iosif.

... e mai puțin amară iubirea nu prea multă, ca cea din cale-afară. Credința-mi place, însă atunci când se îmbină deplină siguranță cu liniștea deplină, așa-i spune Eglea Aminei. Și pentru dovedirea acestei păreri se înșiră 45 de pagini de poezie albă curată.

Povestea e scurtă. Păstorita Eglea se iubește cu Lamon, Amina cu Eridon, păstori și ei amândoi. Cei din urmă sunt senini, liniștiți, își îngăduie unul altuia mici plăceri nevinovate și în afară de dragostea lor, — acestia din urmă, adecă Eridon numai, nu înțelege o astfel de libertate. Pe el îl „arde locul“

Când văd că unu-o prinde de mână, altu-i cată în ochi, și ea se lasă de al treilea furată ...

cum se întâmplă la joc. De aici, apoi, scene — toane furtunoase cu iertări, cu împăcări astăzi, ca să se repete mâine și biata Amina să sufere.

Acum, fetele se găsesc de bal. Își împleteșc cununii de flori și povestesc de

năcazul acesta al Aminei. Eglea o îndeamnă să se poarte altfel cu Eridon, mai rece, ca să și-l supue, dar Amina spune că nu poate: îi lipsește curajul. Vine și Eridon, îi face iubitei „scene“, se împacă cu ea, pe urmă iar o scrintește. Atunci Amina, cu inima plânsă, călcându-și dorința de joc și porunca tineretelor îi făgăduiește să rămână cu el. Dar vine Eglea și până să sosească Eridon cu flautul, înduplecă pe fată să meargă la sărbare cu Lamon al ei, căci ea îi va aduce pe Eridon. Aceasta, când află se infurie. Eglea încearcă să-l potolească. Îl ține de rău, că nu se poartă altfel.

... fără libertate
Nu este bucurie, nimica nu te încântă,
Vrea un copil să cânte, îi spune lumea: Cântă!
Atunci pe loc își perde tot cumpătul și — tace.

De libertate are nevoie și Amina, altfel ... Și Eglea îl fură cu vorba, se apropie de el, îl îmbrăță, îl vrăjește cu apucături de pisiculi vicleană, până îl face să o sărute. Apoi schimbă masca, îl întreabă că numai atâta ține la Amina lui? El răspunde, că tot ca în înto o iubește, căci

un gust așa de mic
Nu va putea să-mi scadă din dragoste nimic.

Cuvântul acesta e bun: un mic gust nu va scădea nici din dragostea Aminei, deci, pe viitor să fie mai îngăduitor. Eridon, prins, își cere iertare dela draguță și bucată se sfârșește:

Geloși din lumea ntreagă,
Cari chinuți vre-o fată, gândiți-vă la voi,
Întăiu, și-aveți curajul să osândiți apoi!

De sigur, e un bine că „biblioteca teatrală“ a publicat traducerea acestei pastorală șagălnice, presărată de cugetări înalte, și mai bine este, că a găsit traducător pe Iosif. Sunt cunoscute traducerile lui din Heine, Petöfi, Verlaine, Ibsen și din alții, încât avem garanția deplină a unei traduceri frumoase. De fapt, cum se poate vedea și din citatele de mai sus, versul e limpede, ușor, limba curată. În pastorală întreagă se găsesc doar trei sau patru versuri mai greoaie, vre-o două cuvinte puțin estetice, poate că rima nu e totdeauna bogată și rar de tot, e nouă.

Rămâne acum să se vadă, înțelegem să prețuim după cuviință poezia lui Goethe și alegerea făcută de biblioteca teatrală? Se pare că nu prea. Pricina este, de bună seamă, lipsa noastră de cultură literară și nu a tragerii de inimă, căci din gazete se poate vedea în câte locuri se joacă „teatru“, — ce fel de teatru! Comediile sunt preferite și cu bucurie se constată din toate părțile apariția deodată cu traducerea din Goethe, a unei comedii în două acte, de

2. Gh. Stoica: *O ședință comunală*. Până acum, dl Stoica n'a scris teatru. A publicat, prin „Luceafărul“, „Sămănătorul“, „Viața literară“, schițe din viața dela țară,

cu observații juste, cu umor sănătos, și uneori bogat. Dar dsa e și actor, cunoscut în câteva părți ale Ardealului din turneul mai nou al lui Z. Bărsan. Deci are înțelegere și pentru scenă, și pentru nevoile ei.

Acțiunea se petrece în comuna Proștenii de jos, actual întâiu în sala ședințelor consiliului comunal, al doilea în crâșma din sat. E vorba de petiția unui industriaș ovreiu, Rozenberg, care cere să i-se vândă un loc pentru a înființa „un mare stabiliment de ațe și de ștreanguri“. Intre membrii comitetului sunt și de acei ce își văd pericolitate interesele lor, deci se începe o discuție înverșunată. Lucrurile ajung până la „prost“, „lighioană spureată“. În sfârșit se ia hotărârea de a nu vinde jidanului nimic. Consilierii comunali, cu primarul, notarul și Rozenberg se duc la crâșmă. Aici industriașul cumpără „opozitia“ și la urmă tot ajunge stăpân pe cinci jugăre de pământ. La al dămasă însă, lucrurile se încurcă rău de tot. La masa „domnească“, se iau la ceartă notarul cu un comerciant din comună, cu N. Tăpușă, la cealaltă, în aceeași vreme, doi conzilierii, și-apoi, după cuvintele unui Român ce era de față: „Dumnezeule Doamne, acum să vezi bătaie!“, cade cortina.

Țărani din comedia aceasta sunt Ardeleni adevărați, vii, în partea lor ridicolă, singura pe care ne-o arată autorul. Fac

rul cerut în sumă de 600 coroane la an. Propunerea e combătută de P. C. Sa, vicariul Dr. Ilarion Pușcariu, deputații T. V. Gheaja, Dr. George Proca și la votare cade.

Cu privire la cererea comunei Petrilac-rom. de a fi trecută din protopresbiteratul Turzii la protopresbiteratul Târnavei, comisiunea propune încuviințarea cererii și înaintarea afacerii la congres spre aprobare.

Deputatul Dr. Ioan Fărcaș face propunere, ca comuna numită să rămână și pentru mai departe încorporată la tractul Turzei. Vorbesc la obiect: Matei Voileanu, P. C. Sa, vicarul Dr. Pușcariu, Dr. Miron E. Cristea și Partenie Cosma, iar la urmă se primește propunerea deputatului Dr. Fărcaș.

Tot domnul Dr. E. R. Roșca raportează în numele comisiunii organizatoare în chestia regulamentului seminarial, și propune, ca să fie remis consistorului pentru a-l compune de nou, ținând în vedere necesitatea organizării secțiunii pedagogice astfel, ca să fie compusă din patru cursuri. Noul proiect de regulament să fie prezentat proximei sesiuni sinodale.

Propunerea se discută punct de punct. La punctul prim deputatul Dr. Bălan își exprimă dorința, ca și secțiunea teologică să fie compusă din patru cursuri. Se primește întru toate propunerea comisiunii, cu modificarea propusă de P. C. Sa vicarul Dr. Ilarion Pușcariu, ca în secțiunea pedagogică să fie primiți nu numai elevi cu patru clase medii, cum propusese comisiunea, ci în cas de extremă necesitate și elevi cari fac examenul de primire admis de lege. Modificarea aceasta e acceptată cu 20 voturi, contra 15. Se primește propunerea comisiunii și cu privire la profesorii auxiliari dela institutul teologic-pedagogic Dr. Nicolae Bălan și Dr. Ioan Lupăș, cari vin acum considerați ca profesori provizori cu drepturile ce le compet.

Tot comisiunea organizatoare raportează prin raportorul Partenie Cosma în chestia propunerii I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Metropolitului Ioan Meșianu de a se adapta seminarul „Andreian”, și făcând un frumos expozit despre fazele prin cari a trecut chestia până acum, propune, ca consistorul să fie îndrumat se prezintă plan și proiect de spese la sesiunea proximă, atât cu privire la adaptarea actualului seminar, cât și cu privire la ridicarea unui seminar nou.

Se primește.

Deputatul I. A. de Preda propune încheierea ședinței și continuarea la orele 4 d. a. Se primește și ședința se încheie la orele 12 din zi.

Sedința a șasea.

Ținută Vineri d. a. și deschisă la orele 4. Președinte I. P. S. Sa Arhiepiscopul.

vorbă multă și treabă puțină, — și pe urmă se și afumează. Vorba li-o lungă, trăgănată, și de unde nu te aștepti, întinde o poveste cât ziua de ieri. Apoi ajung la sfadă, la bătaie, — și pe urmă tot ei, bogății, rămân „de cinst” în sat.

Asemenea sunt bine și notarul și primarul. Cu fumuri la cap, pretențioși, doritori să se vadă că sunt mai mult decât ceilalți. Dar prea des repetă anume fraze, și acesta din urmă spune prea multe cuvinte schilodite. Dar mi-a părut fals tipul candidatului de avocat Marius Zărvă. Ridicolul acestuia prea e de imprumut, cu vecinul lui „nu se poate, imposibil, peste putință, ca să zic așa”. Ridicolul constă, și numai atâtă trebuia să se arate, în goana lui după pleacă, în eforturile cele face ca să înduplece pe oameni la vânzarea pământului, voind să pară totuși curat, și apoi în limbă, latinistă în termeni, maghiarizată sau nemțită în construcție, neînțeleasă de conșilierii comunali.

Unele lungimi, disproporția între scene, cari au fost remarcate și aiurea, nu împiedecă să rămână bună comedia aceasta. Una chiar foarte bună. E cea dintâi piesă ardelenescă prin fond și prin limbă, și chiar prin scaderile ei, vrednică să fie luată în seamă și răspândită.

Ioan Duma.

pul și Metropolitul Ioan Meșianu, notar de ședință Lazar Triteanu.

Notariul Victor Păcală cetește procesul verbal al ședinței a patra. După unele observări, — se autentică.

Deputatul Victor Păcală face propunere, ca în centrele în cari se află în număr mai mare ucenici de legea gr. ort. română, aplicați la măestrie, consistoriul să institue catiheți pe seama lor, pentru a li se da o creștere bună religioasă-morală. Propunerea se dă comisiunii școlare.

Se intră în ordinea de zi. Comisiunea școlară raportează prin raportorul Nicolae Bogdan în chestia noului abecedar al profesorului Dr. Petru Șpan, scos în ediția a doua, și propune avrobarea abecedarului, recomandându-se autorului să țină în vedere la o nouă ediție observările recesentului. Se decide în acest înțeles.

În chestia reînființării „Foaii Pedagogice” același raportor propune, ca după ce acum apare o foaie pedagogică, „Vatra Școlară”, reînființarea „Foaii Pedagogice” e de prisos, iar subvenția de 500 coroane, pusă în vedere din partea consistoriului, să se dea „Vetrei Școlare”, cu condiția, ca să se tipărească în tipografia arhidiecezană. Se primește.

Cu privire la propunerea deputatului Dem. Comșa, ca din ajutoriul primit dela bugetul săsesc consistoriului să întrebuințeze douăzeci mii coroane pentru seminarul Andreianu, același raportor propune, să se țină cont de această dorință. Vorbesc la obiect I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, P. C. Sa Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, Dim. Comșa și P. Cosma, în urmă se primește propunerea dlui vicariu, ca afacerea să fie predată consistoriului spre ținere în vedere.

Același raportor propune, să se încuviințeze cererea deputatului Dr. P. Șpan de a se pune la dispoziția bărbatilor de specialitate materialul adunat în arhiva consistorială dela conferențele învățătorilor pentru a fi studiat și publicat.

Vorbesc la obiect deputații Romul Furdul, Dr. P. Șpan și Lazar Triteanu, primindu-se propunerea comisiunii.

Urmează raportul comisiunii bisericești. Raportor Dr. Miron E. Cristea.

Propunerea deputatului Romul Furdul, de a se codifica, deodată cu legile bisericești, și cele civile, referitoare la biserică, se recomandă spre primire. Se primește.

Propunerea deputatului Dr. P. Șpan de a se aduna fotografii de ale bisericilor vechi, în scopul compunerii unui album, dedicat memoriei marelui Șaguna cu ocaziunea serbării centenariului, din anul viitor, al nașterii sale, asemenea se recomandă spre primire. Se primește.

Cu privire la propunerea deputatului T. V. Gheaja de a fi obligați asesorii predice în catedrală, după un frumos și instructiv expozit, același raportor propune, ca consistorul arhidiecezan să fie recercat a purta de grijă ca să se predice în catedrală, fără a obliga însă pe nimeni în privința aceasta.

Vorbesc la obiect I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, T. V. Gheaja, Dr. Nicolae Bălan și Dr. Petru Șpan, primindu-se propunerea comisiunii, cu adaosul făcut de deputatul Dr. Nicolae Bălan, ca la împărțirea stipendiilor consistorul să fie cu considerarea la acel tinar, care arată vocațiune pentru oratoria bisericească.

Tot comisiunea bisericească raportează prin raportorul Dr. Gavril Buzura în chestia propunerii deputatului Dr. Nicolae Comșa, referitoare la „Telegraful Român”. Comisiunea propune menținerea concului sinodal din anul 1896, prin care se impune preoților abonarea „Telegrafului Român”, precum și redactarea ziarului și pe mai departe în spiritul întemeietorului Șaguna, iar comisiunea administrativă se îndrumă să exerciteze controlul cuvenit, ca greșeli ca aceea, care a dat ansă la interpelarea deputatului Comșa (chestia Burdia) să fie evitate.

Deputatul Nicolae Bogdan susține propunerea deputatului Comșa. Vorbesc la obiect P. C. Sa vicarul Dr. Ilarion Pușcariu, Dr. P. Șpan, P. Cosma și Nic. Bogdan, în urmă se primește propunerea comisiunii.

Ședința se încheie la orele 7 seara, anunțându-se cea următoare pe Sâmbătă la orele 9 dimineața.

Sedința a șaptea.

Ultima ședință a sesiunii actuale sinodale. Ținută Sâmbătă, în 18 Maiu n. A fost deschisă la orele 9 dimineața. Președinte I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, notar de ședință Lazar Triteanu.

Procesul verbal al ședinței a cincia il cetește notarul Dr. Nicolae Bălan, al ședinței a șasea notarul Victor Păcală, și ambele se autentică.

Se intră apoi în ordinea de zi. În numele comisiunii bisericești raportează Vasile Domșa asupra propunerii deputatului Dr. P. Șpan, de a se fixa momentul însemnat, că sesiunea actuală sinodală s'a deschis, oficiindu-se pentru prima oară chemarea duhului sfânt în noua catedrală, și propune trecerea la ordinea zilei. Se primește.

Același raportor propune cu privire la propunerea deputatului Dr. P. Șpan, de a se compune tariful taxelor cari compet preoților pentru diferitele funcțiuni, ca propunerea să fie predată consistoriului spre competentă afacere. Vorbesc Romul Furdul, Demetriu Comșa și Dr. Ioan Stroia. Se primește propunerea comisiunii.

Comisiunea școlară, prin raportorul Nicolae Bogdan, recomandă spre primire sinodului propunerea deputatului Păcală în chestia catehizării ucenicilor dela meserii, și propune ca afacerea să fie predată consistoriului spre competentă afacere. Vorbesc la obiect Victor Tordășianu, P. C. Sa Vicariul Dr. Ilarion Pușcariu, Victor Păcală, P. Cosma și Arseniu Vlaicu, în urmă se primește propunerea comisiunii, iar adaosul deput. Tordășianu, de a se da ajutor mesei învățăcelor, se respinge.

Urmează raportul comisiunii financiare. Raportor Arseniu Vlaicu. Raportul consistoriului referitor la fundațiunea Șaguna, se ia spre știre, iar bugetul pentru anul viitor se votează.

Raportul consistoriului referitor la zidirea catedralei, cu care s'au spesat până acum 782,696 coroane, se ia asemenea spre știre.

Se ia la cunoștință și raportul consistoriului referitor la fundațiunea Andronic.

Raționniile librăriei și tipografiei arhidiecezane pe anii 1904/5 și 1905/6 se iau spre știre și comisiunii administrative i-se dă absolutoriul, însă în mod condiționat, având să rămână responsabilă pentru eventuale perderi.

Raportul consistoriului referitor la celelalte fonduri și fundațiuni se ia spre știre și consistoriului arhidiecezan i-se votează absolutoriul obicinuit.

Bugetul pentru anul viitor se votează împreună cu cele 15%, adaos la salariile funcționarilor din centru, profesorii seminariilor și protopresbiterilor, votate în cursul sesiunii acesteia.

Urmează raportul comisiunii petiționare. Raportorul Dr. Ioan Margita propune, ca toate petițiunile intrate la sinod, al căror cuprins se comunică, să fie date consistoriului spre competentă afacere. Se primește.

Se votează acum spesele împreunate cu întrunirea sinodului în sesiunea actuală în sumă de 2184 cor., apoi autenticarea procesului verbal a acestei ședințe din urmă se încredințează deputaților sinodali cari vor mai fi în Sibiu în ziua următoare (Duminecă) la orele 11, iar I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu declară sesiunea sinodală încheiată la orele unsprezece și jumătate.

Lupta pentru școli.

Discursul mitropolitului Dr. Victor Mihalgi, rostit în ședința dela 10 Maiu n. a casei magnatilor.

(Urmare).

§ 58 al legii fundamentale dispune, ca fiecărui băiat să i-se dea instrucțiune în limba sa națională, dacă această limbă e vorbită în comuna respectivă; iar în comune mai mari, unde se află în mase locuitori de diferite limbi, întru cât permit mijloacele comunei, sunt a se institui și învățători ajutători de diferite limbi. Eulegea aceasta și fraza „învățători-ajutători de diferite limbi” o înțeleg așa: fiind nevoie de dășii, pentru că numărul elevilor e mare, sunt a se aplica — nu unul — ci mai mulți învățători de diferite limbi, și aceștia sunt învățătorii-ajutători.

Aceștia sunt de fapt învățători cari împlinesc o funcție de învățători cu toate că titulatura, numirea lor oficială este: învățători-ajutători. Dar ce se facem acum? În cercurile guvernului a început să prinză ideea, că învățătorii ajutători se pot aplica numai interinal, care va să zică pe timpul celor șase luni, în care timp salariul și locuința învățătorului îi compete văduvei și orfanilor, ori fiindcă legea a normat un curs pedagogic de trei ani, în al patrulea ansă de a candida la de învățător ca să poată face praxă în cutare școală, până când va face examenul de calificare și va lua o diplomă.

Dar învățătorii diplomați să nu mai poată funcționa ca învățători — ajutători, aceia trebuie să fie învățători ordinari. Aci e atinsă în câțva și chestia pensiei. Dar eu cred, că în țara aceasta mai sunt și alte cariere posturi auxiliare pe lângă cele ordinare.

Astfel sunt pe lângă parohi, preoți cooperatori, pe lângă notari, adjuncți de notari. Nici nu mai vorbesc de administrația financiară, unde sunt secretari auxiliari, concipisti auxiliari și chiar în ministerii sunt pretutindeni concipisti auxiliari.

Caracterul lor de auxiliari nu va să zică, prin urmare, că ei nu ar îndeplini o funcțiune, că ei ar putea să fie acceptați numai pe șase luni. Nu.

Ei sunt funcționari ordinari, cari au plată regulată și drept de pensie. Ajunge atât, că a prins credința, că învățătorul ajutător nu este învățător, fiindcă nu are o diplomă. Care va să zică, deși și-a câștigat în acel an o calificare, el să nu poată fi împărțit de salariul învățătoresc regulat, fixat prin lege la cel puțin 300 florini.

Dar după ce ministrul de instrucție nu a dat voie comunităților bisericești să aleagă învățători auxiliari, ei au fost siliti comunele mai mari să aplice tot învățători ordinari.

De aici o nouă însărcinare a comunităților bisericești. Pentru-că, dacă în o comună cu o mie de suflete numărul băieților de școală e, să zicem 150, în acest caz nu ajunge un învățător. Dar nu a fost sistemizat leafa decât pentru un învățător, nu erau două sale de învățământ și nu a fost sistemizat nici măcar un post de învățător ajutător.

Sporindu-se numărul elevilor obligați a cerceta școala și neputând fi scutiți de a o cerceta, comunitatea bisericească a făcut ce a făcut și a amplificat școala, căci din toate părțile i-se poruncia aceasta: din partea comitatului, a guvernului și a autorităților bisericești.

Și amplifică școala, aplică învățător auxiliar și pentru ca acesta să poată trăi fi prescriu și venite de cantor. Dar atunci vine ministrul de instrucție și zice că aceasta n'o poate suferi. Dați-mi voie, dar dacă guvernul suferă în toate ramurile vieții publice adjuncți, ca adjuncți secretariali, adjuncți notariali etc., ori au o diplomă ori nu, de ce să nu suferă și învățătorii adjuncți, cari sunt cu diploma în mână, mai ales când sunt tineri și ar avea nevoie de conducere, de îmbărbătare și de exemplu bun, pe cari pe toate le-ar putea afla învățătorul ordinar?

De ce n'ar permite guvernul acest lucru? Ministrul de instrucție nu dă voie

că un învățător — adjunct să poată conduce în o școală, o clasă numai singur, ceea ce constituie o nouă sarcină grea și fatală.

Până la 1893 comunele bisericesti se îngrijau singure de votarea cantonilor, — la 1893 vine articolul de lege XXVI despre instrucția primară și se extinde dispozițiile din §-142, cari normează salariul învățătorilor ordinari și ajutători — și asupra învățătorilor ordinari și ajutători dela școlile susținute de către confesiuni.

Prin această lege dela 1893 dreptul confesiunilor de a hotărâ ele asupra salariilor învățătorilor dela școalele primare din orice sat, fie cât de mic; e evident că trece asupra guvernului care dă ajutor școalelor. Imprejurarea aceasta, credeti-mă, dlor magnați, a provocat o decadență însemnată în procesul de dezvoltare naturală a puterii comunelor bisericesti. Dați-mi voie ca să nu mai motivez pe larg această afirmare a mea, căci sunt convins că despre veracitatea ei s'a putut încredința fiecare din dvoastră, care a avut ocazia să cunoască de aproape anumite nizuințe cari ieșau tot mai mult la iveală. Și anume ce nizuințe? Nizuința de a muta sarcinile legate de susținerea școalelor, de pe umerii susținătorilor pe umerii vistieriei statului. Și dispozițiile articolului de lege XXVI din 1893 aceasta au adus-o cu sine, după părerea și după convingerea mea.

Sarcinile acestea pe cari le-a impus legea dela 1893 taturor bisericilor sărace, sunt ridicate prin proiectul de lege din chestiune la de două ori atâta.

Binefacător e acest proiect de lege și tot astfel și expunerea de motive pentru susținerea de școală cari vor să-l primească. Ceia însă cari nu vor să renunțe de bună voie la drepturile lor el fi atinge din cale afară de grav, căci, între altele §-ul 13 din proiect prevede că susținătorii de școală își pot pierde ori și când dreptul de a mai susține școli.

Biserica română greco-catolică, ale cărei interese le reprezintă aici, are 1516 parohii. Dintre acestea $\frac{1}{4}$, sau mai exact 379 parohii au mai puțin de 700 de locuitori. M'am bucurat auzind că episcopul de Kalocsa n'are nici o singură parohie cu mai puțin de 600 de credincioși, — la mine însă lucrurile stau altcum, în întreaga mea provincie mitropolitană singură parohia Clujului numără peste 4000 de credincioși.

La mine sunt, cum am spus, din 1516 parohii 913 în cari sunt mai puțin de 700 de credincioși și numai 603 de parohii cuprind peste 700 de credincioși. Afară de aceasta mai sunt 302 comune cari susțin biserici-filii. Dacă într-o comună filie este biserică, cum este în aceste 30 de filii, capelanul sau preotul trebuie să meargă și acolo la slujbă, pentru că credincioșii de acolo își au altă biserică, pentru că să nu fie siliți a se duce în parohia matri.

Biserica, pe care o prezint constă, după cum a-ți binevoit a vă convinge, din cele spuse, din parohii foarte mărunte, cari, bine înțeles, nu pot suporta greutatea ca acelea, pe cari le suportă parohii de două, sau de trei ori mai mari. Asta-i clar, ca lumina soarelui, și nici nu mă voi mai extinde asupra ei. Vă atrag numai atenția, că în acea parte a țării, pe care o ocupă credincioșii mei, aristocrația după naștere și după avere nu e dintre ei și de aceea și aici în Camera magnaților, afară de căpeteniile bisericesti, alt magnat român greco-catolic nu este. În o stare, ca aceasta e evident, că actualul proiect de lege forțază biserica noastră pe toată linia, ca să primească ajutorul de stat și cu aceasta să-și predea sau cel puțin să-și împartă drepturile ei de până acum.

Desfășurându-vă aici aceste argumente, nu voesc să fac politică, cu toate că și chestiunile bisericesti și școlare își au partea lor politică. De aceea nici nu voesc să răspund la acea parte din cuvântarea de alaltăieri a dlui Beöthy Zsolt, în care spune că în această țară sunt elemente cari gravitează în afară, sau sunt cel puțin centri-fuge.

(Va urma)

NOUȚĂȚI.

Pentru gimnaziul din Brad au intrat la cassa arhidiecezană sumele următoare: Dela comuna *Subpeatră* 10 cor., dela comuna *Biscarea* 45 cor. 70 fil., și dela filia acesteia *Seulești* 10 cor. 21 fil. La colecta din comuna Biscarea a contribuit preotul *Nicolae Șinca* cu 30 cor. Apoi din comuna Ocna-superioară, tractul Sibiului 89 cor. 20 fil., adunați dela următorii: Din cassa bisericeii gr. ort. 25 cor., Isaia Henteș, paroh gr. ort. 10 cor., Marcu Jantea, ales paroh, Dr. Nicolae Cristea, fiecare câte 5 cor., Savu Avram, inv. gr. or. 6 cor., Savu Radu, inv. gr. or. 4 cor., Manasie Ciungariu, inv. gr. catolic 3 cor., Demetriu Cutean, protopresb. gr. cat., Nicolae Albu sen., episcop fiecare câte 2 cor., Ioan Ghișoiu, paroh gr. cat., Ioan Moise Muntean, episcop, Isaia Mateiu, episcop, Ioan Draghiciu, Savu Vas. Mărean, fiecare câte 1 cor., dela mai mulți parohieni contribuiri sub 1 cor. și în bucate, anume cucuruz, ce s'a prefăcut în bani, 22 cor. 20 fil.

Direcția de finanțe din Sibiu ne avizează, că oarele de serviciu pentru lunile de vară, cu începere dela 21 Mai n., sunt dela 7 dimineața până la 1 după amieză, în zile de lucru, iar în zile de Duminică și sărbători dela orele 9 până la 12.

Elsația și Lorena. Se vorbește, că cu privire la aceste țărișoare, luate dela Franța, politica germană ar avea intențiunea să le dea autonomie proprie, să le prefacă în arhiducat independent și să le dea pe *Edel Frideric*, al doilea fiu al împăratului Wilhelm.

Biserica sfântului Marcu din Veneția a primit creșturi atât de mari, încât un zid va trebui să fie dărâmat și apoi ridicat din nou, pentru a se împedea prăbușirea întregii biserici monumentale.

Nefericire. Advocatul din Vârșet (Banat) *Ivan Ostoi* a ajuns sara, la gară, din nebagare de seamă, sub roatele locomotivului, care i-a tăiat un picior. În urma vârsării de sânge rămânerea în viață a nefericitului e dubioasă.

La Roma. Preotul *Andrei Hlinca*, fruntaș slovac, pedepsit de mai multe-ori pentru agitație, a plecat la Roma, pentru a se prezenta Papei.

O propunere laudabilă a prezentat deputatul *V. Goldiș* în ședința de Mercuri a sinodului eparhial din Arad, privitoare la stăpînirea păcatului alcoolismului, care păcat împedecă așa de mult progresul nostru în cele culturale, morale și economice. Dl dep. Goldiș a propus ca sinodul se adreseze o reprezentățiune dietei și guvernului țării pentru închiderea birturilor în fiecare săptămână de Sămbătă scara până *Luni dimineața*, iar preoții și învățătorii să fie constrânși a ține în decursul iernii anului 1907/8 prelegeri publice pentru stăpînire a acestui rău. Propunerea a fost votată din partea membrilor sinodali cu bucurie.

Hymen. *Elena Hovsu* și *Leontin Pușcariu* anunță cununia lor ce se va serba Marți la 21 Mai n. în biserica gr. or. din Alba Iulia la orele 5 d. a.

Expoziție. În *Cincbirici* a fost deschisă Luni expoziția regnicolă economică și industrială, în prezența ministrului Kossuth și a Arhiducelui *Frideric*, care reprezentant al Majestății Sale. Scriu zările din capitală, că expoziția e foarte succasă.

Birje fără cai. La toamnă vor fi puse în Viena în folosință pe seama publicului 50 de automobile mai mici, în locul birjelor. În privința aceasta s'a legat deja contract cu o fabrică franceză-engleză de automobile.

Meningita. În *Löse* s'a îmbolnăvit un soldat de meningită, în urma căreia a și murit. Autoritățile au luat măsurile necesare pentru împedecarea răspândirii acestui boale. Din cauza aceasta rezerviștii nu au fost chemați la deprinderea de arme.

Nefericire într-un tunel. În tunelul din apropierea orașului Pojon s'a ciocnit o locomotivă care manevra, cu o dresină Șapte împiegați au fost răniți, între cari 3 foarte grav.

Coroane eterne. Întru vecinica odihnă a reposatului *Simion Săbăduș*, măestru cismar în Murăș-Oșorheiu și fost membru al Reuniunii sodalilor români din Sibiu s'au făcut următoarele daruri la fondul văduvelor și orfanilor și anume: Vic. Tordășianu, prez. 1 cor., Teodor Moldovan, m. cismar, Iosif Joandrea, pardositor, ambii câte 50 fileri. Zah. Aron, m. cismar 40 fil. și Ioan Cristea, cul. tip. 20 fil., iar întru vecinica odihnă a reposatului *Candid Corfariu*, fost militar c. și r. penz. în Viena, la stăruința fimei raposatului, dna Mariș Moga n. Grecu, s'au dăruit și anume: Ioan Bologna m. pantofariu, Mih. Sinu, m. croitor, dna Begnasch, Ioan Petrascu, m. croitor, dna Maria Lecu, Florea Craciș, m. croitor, fiecare câte 1 cor., dna Ana Panili, 20 fil., Nic. Simtion, sod. croitor 30 fil., Ana Stoica (Ocna), 40 fil., dna Rozalia Ilieș 60 fil. și fiii Petru Moga, m. franzelar și soția Mariș 2 cor.

Un general ucigaș. Din Milano se vestește, că generalul în penziune Barchetti, care a jucat rol însemnat în războiul din Abesinia, a pușcat pe stradă asupra unui funcționar de poștă, pe care l-a rănit grav. Cauza a fost relația de dragoste ce s'a început între funcționar și o nepoată a generalului. Acesta aflând de această relație a voit să-i facă sfârșitul prin împușcarea bietului tinăr.

Socialist condamnat. Socialistul Bodan Iános a fost condamnat de curtea cu jurați din Budapesta la 6 luni închisoare de stat și 1200 cor. amendă, pentru un articol de cuprins agitatoric, publicat în „Népszava”.

Focuri. În timpul din urmă tot mai număroase sunt focurile cari pustiesc agonișea multor sâteni de ai noștri. Așa în Raportul-mare a izbucnit un foc îngrozitor, care a ars 50 de edificii. În comuna Baci (lângă Cluj) încă a mistuit locuințele, superedificatele și toate recvisitele economice alor 11 familii. Paguba se urcă la 20.000 cor. Cei năpăstuiți apelează la ajutorul inimilor nobile.

Mulțămite. În numele comunei bisericesti gr. or. din Daia română, subscrisul și pe această cale aduc cea mai călduroasă mulțămite institutului „*Sebegana*” din Saszsebes, pentru ajutorul de 100 cor., dat bisericii noastre din profitul curat al său de pe anul 1906. Daia-română, în 14 Maiu 1907. *Eustafiu Cibu*, paroh gr. or.

Mulțămite. Având lipsă în biserica noastră de cele 12 Minee, m'am adresat cu o rugare la poporeni mei aflați în America. Aceștia pătrunși de simțul de iubire creștinească față de casa Domnului, mi-au trimis suma de 172 coroane, cât le scrisesem că costă Mineele. Cu adunarea sumei s'a angajat *Zacharie Langa* și a adunat dela următorii: *Zacharie Langa*, *Nicolae Suci*, *Emanuil Curta* și *Andrei Suci* fiecare câte 37 cor. 50 fileri, toți din Bundorf, apoi dela *Vasilie Micu*, *Andrei Aldea*, *George Dumbrava*, fiecare câte 5 coroane, *Ioan Balica* 10 cor., *Bucur Aldea* 2 cor. 50 fil., toți din Viscri. Tuturor acestora le aduc și pe calea aceasta, în numele poporului meu, mulțămite mele Bundorf, în 1 Maiu 1907. *Ioan Curta* paroh gr. or.

Viață socială.

Concertul Reuniunii române de muzică din Sibiu.

Sibiu, 18 Maiu n.

A fost de sigur o întâmplare norocoasă, că tocmai ziua de 3/16 Maiu a fost aleasă de Reuniunea de cântări din loc, pentru a întruni publicul român, procurându-i câteva clipe de plăcere prin executarea unui program compus din cântece aproape exclusiv populare. Dacă nu ne este dat a sârba această zi memorabilă prin alte manifestări, potrivite cu însemnătatea ei, suntem totuși mângâiați, că momentele acele, cari le-am petrecut împreună uniți în cântece ne a sulevat aceleași simțiri și aceleași cugete, întărindu-ne în credința, că până când vom ști să cultivăm și să apreciem cu oarecără înțelegere noastre cântece populare, până atunci ne vom aprecia și pe noi înșine. Aceste mângâierate ale poporului nostru, mulțămite compozitorilor români, au început să-și cucerească un loc tot mai însemnat la concertele noastre, și înlocuiesc tot mai mult cântecele străine de limba și inima noastră.

Deci cântece populare bine alese și bine executate au format în prevalență programul concertului Reuniunii noastre de muzică. Începutul l-a făcut „*Irmos*”-ul compus pe motive vechi bisericesti de conducătorul Reuniunii A. Bena. A urmat apoi dl *Rădulescu* baritonist la opera din București, care în cântecul *Toreador* din „*Carmen*” a dovedit că posedă voce plină și școală bună (italiană). Cu multă măiestrie își modulă vocea, când lăsând să străbată

plin și puternic, când lăsând să se piardă în accente line și duioase. Nu mai puțin a captivat publicul și prin executarea plăcută a cântecelor populare: „Nu întârzie în pădure”, „Leleo mor” (Kirohner) „Ce te legeni codrule”, și doina de Bredicianu. O pronunțare mai respicată și o predare mai puțin măestrită, mai naturală, potrivită cu doina, a cărei frumusețe zace tocmă în simplitatea ei, cred că ar fi mărît și mai mult efectul cântării din urmă.

Acompaniamentul la pian a fost executat cu multă iscusință din partea doamnei *Brote*.

Dna *Tritean*, deși, durere, nu și-a luat un rol mai însemnat în concertul acesta, totuși ne-a dat prilej de ai admira de nou frumuseța vocii în solo-quartetul din cântarea „*Leagăn verde*”, de Dima, executat împreună cu dra *Străulea* (alt) și dnii O. Popa (tenor) și Costea (bas), iar în „*Serenada*”, de C. Porumbescu, refrenul „*Dormi ușor*” l-a cântat așa de duios, cum numai dsa știe.

Concertul a fost condus de o putere nouă de dl. *Aug. Bena*, prof. de cântări la seminarul Andreian, care s'a achitat în mod laudabil de rolul greu ce a luat asupra-și, dovedind că posedă calitate, cari îi vor ajuta să susțină Reuniunea la nivelul avut sub harnicii conducători de până acum, numai de ar fi sprijinit cum se cuvine și de membrii ei valoroși.

Ca compozitor încă ne face să legăm frumoase speranțe de dânsul. El norocos în armonizarea cântecelor populare, ceea ce a dovedit în veselul cântec „*La fântână*”, primit din partea publicului cu multă în-suflețire.

O declarație.

Într-una din ședințele sinodului eparhial din Caransebeș a fost citită următoarea scrisoare, adresată Preasfinției Sale Episcopului *Nicolae Popea*, ca president al sinodului:

„Ca fiu credincios și devotat bisericicii drept măritoare române, căreia aparțin, mă simt dator, pentru liniștirea opiniei publice românești, care m'a condamnat pentru niște comunicațiuni apărute în „*Budapester Tageblatt*”, să fac declarațiunea alăturată sub /- pe care rog umilit să binevoiți a o comunica sinodului eparhial, ca forul cel mai competent în a-facerile bisericesti diecezane.

Cu plăcere aș fi făcut această declarațiune în persoană înaintea Ven. Sinod eparhial, dar fiind prin agende oficiale foarte urgente împedecat a mă prezenta, o fac pe calea aceasta, rugând totodată a mi-se da concediu pe durata întregă a sesiunii prezente.

Caransebeș, la 14 Maiu 1907.

Constantin Burdia m. p.
deputat sinodal.

Declarație.

În jurnalul „*Budapester Tageblatt*” Nr. 240 din 2 Septemvrie 1906, s'a publicat, în urmarea comunicatelor făcute de mine, pasagiul următor:

„În conducerea adunărilor bisericesti, în sinoade, congrese, instituturile teologice și școalele confesionale, nu a fost pasivitate; aici s'a urmărit seducerea și ațărarea poporului român; aici s'au pregătit alegeri, cari au făcut posibilă ivirea agitatorilor naționaliști și antipatriotici în parlamentul Ungariei”.

Acest pasagiul n'a fost în comunicatele mele către acest jurnal, și nici n'a putut fi, deoarece eu încă am luat parte în corporațiunile bisericii noastre și nici când nu am experiat tendința seducerii și ațărării antipatriotice a poporului în aceste corporațiuni, prin urmare și cuprinsul pasagiului îl declar de neadevărat și neîntemeiat

Caransebeș, 14 Maiu 1907.

Constantin Burdia m. p.
deputat sinodal.

„*Revigterea*” din Caransebeș scrie, că declarația a făcut bună impresie asupra sinodului, care a luat-o cu plăcere la cunoștință, cceptând justificarea dlui Burdia.

Cărți și reviste.

„*Economia*” (anul III) nr. 5. Cuprinde un articol interesant despre ou și dezvoltarea embrionului în el, apoi despre gândacul de Maiu, despre cultura băgrinului, o mulțime de variații și informațiuni de însemnată. Redactor: A. Diaconovich, Caransebeș. Abonamentul 4 cor. la an.

Posta redacției.

Rapoartele despre conferințele învățătoresci vor urma pe rând. Rugăm pe dnii trimitători să fie cu răbdare.

Succursala băncii comercială ungară din Pesta

Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. — Centrala în Budapesta. — Capitalul de acții și rezerve coroane 92 milioane.

Primește BANI spre depunere,

cu dobândă favorabilă,

cupoanele rentelor de coroane ungare de 4% valabile cu 1 lunie, se vor excompta dela 20 Maiu fără detragere cumpără și vinde rente, scrisuri fonciare, acții, losuri, precum și monete de aur și argint primește hârtii de valoare spre păstrare și administrare încassează cupoane și efecte sortate asigurare contra pierderii cursului la sortiri îngrijire pentru cauțiuni militare.

➡ Toate deslușirile dorite se comunică cu promptitudine. ➡

104 6—12

Sfânta Evangelie

Tipărită cu litere latine în Tipografia arhidiecezană, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop și Metropolit

Ioan Mețianu.

Se află de vânzare în Librăria arhidiecezană din Sibiu—Nagyszeben, cu următoarele prețuri:

1. Nelegată cu K 15—
2. În legătură de piele roșie deschisă, tăietură galbă, colțuri încadrate simplu și în mijloc cu cruce, de amândouă părțile, veritabil aurită, cu copcii 25—
3. În legătură roșie fină, piele de chagrin, tăietura aurită, colțurile cu evangeliști, la mijloc înaintea „Nașterea Mântuitorului”, la mijloc în dos „Restignirea”, pe amândouă părțile bogat aurită, cu două copcii tari de metal aurite 35—
4. Legătură în pluş, fin de mătășă, icoanele de email, încadrate de metal, aurită, cu cutie solidă, captușită pe dinlăuntru cu mătășă:
 - a) cu patru icoane în colțuri și una la mijloc 100—
 - b) cu opt icoane în colțuri și una la mijloc 125—
 - c) cu opt icoane în colțuri și una la mijloc 140—

Administrația
Tipografiei arhidiecezane.

La LIBRĂRIA ARHIDIECEZANA din Sibiu
o o o o se află de vânzare următoarele:

Album de broderii și țesături românești cor 16—

Modele de cusături românești Caetul I à cor. —50
" II " " 1—

Edate de d-șoara MINERVA COSMA.

In preajma examenelor! Scrisori de examen (propise)

Prețul: de bucată 2 fil.; 100 bucăți 1.30 cor. și porto postal.
Comandele din afară se execută imediat.

Librăria tipografiei arhidiecezane

* In preajma examenelor!
pentru scrierea română, germană și
dictando tipărite în Tipografia ar-
hidiecezană, în culoare vântă, pe
hârtie foarte fină, mărime 24/31 cm.

Din Librăria tipografiei arhidiecezane, din Sibiu, se pot procura:

Alexandri V.: Poezii (op. comp.), ediția II, cu o prefață de A. Vlahuță, 150 coroane, ediția de lux 3 cor.

— Teatru (opere complete), 3 volume separate, 150 cor., ediția de lux 3 cor.

— Proză (opere complete), 150 cor., ediția de lux 3 cor.

Alexandrescu Gr.: Versuri și proză, 125 cor., ediția de lux 3 cor.

Băcescu N.: Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul, 150 cor., ediția de lux 3 cor.

Bolinteanu D.: Poezii (opere complete), 150 cor., ediția de lux 3 cor.

Creangă Ion: Opere complete, cu o prefață de Il. Chendi și S. O. Iosif, 150 cor., ediția de lux 3 cor.

Eminescu M.: Poezii Postume, ediția II, cu o prefață de Il. Chendi, 150 cor.

— Literatură populară, vol. I. Opere complete. Scrieri inedite, cu o prefață de Ilarie Chendi, 150 cor., ediția de lux 3 cor.

— Scrieri politice și literare, 2 lei, ediția de lux 350 cor.

Filimon Nicolae: Ciocoi vechi și noi, cu o prefață de N. Iorga, 150 cor., ediția de lux 3 cor.

Ispirescu P.: Legende sau basmele Românilor, vol. I, op. comp., cu o prefață de Alexandri, 150 cor., ediția de lux 3 cor.

Negruzzi C.: Opere complete, vol. I. Proză, 150 cor., ediția de lux 3 cor.

Odobescu Al.: Opere complete, vol. I, cu o prefață de Il. Chendi și E. Carcalechi, 150 cor., ediția de lux 3 cor.

Pann Anton: Opere complete, 150 coroane, ediția de lux 3 cor.

Nr. 955/1907 [118] 1—2

CONCURS

La căpitănatul polițian orășenesc din Szászsebes este a se ocupa postul al doilea de comisar polițian de nou sistemizat.

Reflectanții la acest post, carele se va ocupa deocamdată pe un an de probă iar după expirarea timpului de probă — pe viață, dotat cu un salariu anual de 1200 cor., (5) cinci cincunale și montura completă în natură, au a-și înainta rugărilor provăzute cu timbrul prescrip până în 10 Iunie a. c. la subsemnatul magistrat orășenesc. La rugare e a se aceluși și atestatul medical și eventualele documente de spre aplicarea sa de până acum.

Szászsebes, în 13 Mai 1907.

Magistratul orășenesc:

Aldea
primar.

Streitfeld
protonotar.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bole

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, înțepături de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceală la mâini și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bole care la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurte din toate părțile lumii care prețuiesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Căsuța-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 8.—

folosibil la morburii care nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 6.—

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

„Espedite din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/27., strada Vadász 34 colțul.

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Köbánya (Streinbruch)

se recomandă cu înzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depozitul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 22—

Sibiu — Nagyszeben.